

„Nie” dla handlu w niedziele coraz bliżej

W kwietniowej odsłonie naszego Newslettera informowaliśmy o pracach i dyskusjach sejmowych nad projektem ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele [„Projekt”]. Niewątpliwie nowe światło na dalszy kształt prac nad regulacją rzuciło stanowisko Rady Ministrów w tej sprawie. Tym bardziej, że Rada Ministrów, wraz z wniesionymi uwagami, opowiedziała się za przyjęciem planowanej regulacji. Mimo to, przez większą część bieżącego roku wydawało się, że Projekt ugrzązł w martwym punkcie – tj. na wymianie lakonicznych komentarzy ze strony przedstawicieli władz i innych osób zaangażowanych w prace nad Projektem. Obecnie jednak wydaje się wysoce prawdopodobne, że regulacja zostanie wprowadzona już w przyszłym roku.

W niniejszym artykule przedstawiamy jedynie wybrane zagadnienia dotyczące zakazu handlu w niedziele. Równocześnie należy podkreślić, że z uwagi na dynamikę prac sejmowych w ramach Projektu – nie można wykluczyć, że dojdzie do dalszych modyfikacji wprowadzanej regulacji.

Ogólne założenia Projektu

Warto wskazać, że zmianie uległa nazwa projektowanej ustawy, która obecnie przyjmuje następujące brzmienie: „ustawa o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni”. Na ten moment, jeśli Projekt nie ulegnie żadnym poważniejszym modyfikacjom, w roku 2018 Polaków czeka 28 niedziel z zakazem handlu oraz 24 niedziele handlowe. Zakaz handlu w niedziele ma zacząć obowiązywać od dnia 1 stycznia 2018 r. Sklepy zamknięte będą w pierwszą, trzecią i piątą niedzielę w miesiącu, a otwarte - w drugą i czwartą (chyba, że przypadnie wtedy święto). Handel pozostanie dozwolony także w dwie niedziele przed Bożym Narodzeniem oraz w niedzielę poprzedzającą pierwszy dzień Wielkanocy.

Zakaz ma nie obowiązywać w następujących przypadkach:

- 1) na stacjach paliw płynnych, których przeważająca działalność polega na sprzedaży paliw;
- 2) w kwaciarniach;
- 3) w aptekach i punktach aptecznych;
- 4) w zakładach leczniczych dla zwierząt;
- 5) w placówkach handlowych, których przeważająca działalność polega na sprzedaży pamiątek, upominków i dewocjonaliów;
- 6) w placówkach handlowych, których przeważająca działalność polega na sprzedaży prasy, biletów komunikacji miejskiej, wyrobów tytoniowych, kuponów gier losowych i zakładów wzajemnych;
- 7) w placówkach pocztowych;
- 8) w placówkach handlowych w obiektach infrastruktury krytycznej;
- 9) w placówkach handlowych w zakładach hotelarskich;
- 10) w placówkach handlowych w zakładach prowadzących działalność w zakresie kultury, sportu, oświaty, turystyki i wypoczynku;
- 11) w placówkach handlowych organizowanych wyłącznie na potrzeby festynów, jarmarków i innych imprez okolicznościowych, tematycznych lub sportowo-rekreacyjnych, także gdy są one zlokalizowane w halach targowych;
- 12) w placówkach handlowych w zakładach leczniczych podmiotów leczniczych i innych placówkach służby zdrowia przeznaczonych dla osób, których stan zdrowia wymaga całodobowych lub całodziennych świadczeń zdrowotnych;

- 13) w placówkach handlowych na dworcach autobusowych, kolejowych i lotniczych, w portach morskich i rzecznych;
- 14) w strefach wolnołowych;
- 15) w środkach komunikacji miejskiej, autobusowej, kolejowej, rzecznej, morskiej i lotniczej, a także na morskich statkach handlowych, statkach powietrznych, platformach wiertniczych i innych budowlach morskich;
- 16) na terenie jednostek penitencjarnych;
- 17) na terenie garnizonów;
- 18) w sklepach internetowych i na platformach internetowych, jeżeli sprzedaż ma charakter zautomatyzowany;
- 19) w przypadku sprzedaży towarów z automatów;
- 20) w przypadku rolniczego handlu detalicznego w rozumieniu przepisów o bezpieczeństwie żywności i żywienia;
- 21) w hurtowniach farmaceutycznych;
- 22) w okresie od dnia 1 czerwca do dnia 30 września każdego roku kalendarzowego – w placówkach handlowych prowadzących sprzedaż części zamiennych i maszyn rolniczych;
- 23) w przypadku sprzedaży kwiatów, wiązanek, wieńców i zniczy przy cmentarzach;
- 24) w placówkach handlowych, w których handel jest prowadzony przez przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną, wyłącznie osobiście i we własnym imieniu.

Stan prac nad Projektem

Według nieoficjalnych informacji uzyskanych przez PAP, drugie czytanie Projektu ma odbyć się 9 listopada. Dla porządku wskazujemy, że zgodnie z wewnętrznym harmonogramem prac sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, drugie czytanie planowo miało odbyć się dopiero w grudniu. W liczącej 14 punktów agendzie temat zakazu handlu w niedziele znalazł się na samym końcu. Komisja zaplanowała rozpatrzenie sprawozdania podkomisji ds. rynku pracy o projekcie ustawy ograniczającej niedzielny handel dopiero na ostatni miesiąc w roku. Mimo to, sprawozdanie zostało przyjęte pod koniec października.

Projekt wobec centrów logistycznych

Po zmianach naniesionych w treść Projektu usunięte zostały wzmianki o wykonywaniu „*innych czynności sprzedażowych*”, co potencjalnie sprzeciwiało się interesom przedsiębiorców z branży TSL. Niezależnie, wśród terminów użytych w zaktualizowanym Projekcie nie znalazły się pojęcia takie jak centra logistyczne, magazynowe i dystrybucyjne. *Prima facie* zatem należałoby uznać, że wskazane wyżej podmioty zostaną wyłączone spod działania regulacji.

Na marginesie przypomnijmy, że w swoim stanowisku Rada Ministrów uznała, że: (i) zakazanie wykonywania „*innych czynności sprzedażowych*”, rozumianych zgodnie z zapisami Projektu jako, m.in., czynności logistyczne, magazynowe, przeładunkowe i dystrybucyjne, a zarazem (ii) włączenie do katalogu objętego zakazem takich podmiotów jak centra logistyczne, centra magazynowe czy terminale kontenerowe może wywołać skutki dalece wykraczające ponad indywidualne interesy polskich przedsiębiorców. Wyrażono obawy, że proponowany zakres działania Projektu wiązać się może z wystąpieniem paraliżu funkcjonowania całego sektora TSL w Polsce. Proponowana regulacja może spowodować ograniczenie roli Polski w systemie międzynarodowych korytarzy transportowych, a także zmniejszenie znaczenia i pozycji Polski w międzynarodowym łańcuchu logistycznym, w tym w ramach tworzenia Nowego Jedwabnego Szlaku. Równocześnie nie można wykluczać, że realizacja postanowień Projektu spowoduje spadek obrotów w handlu krajowym i zagranicznym a także odpływ inwestycji zagranicznych.

Podsumowanie

Wiele wskazuje na to, iż zakaz bądź ograniczenie handlu w niedziele stanie się częścią polskiej rzeczywistości prawnej już niebawem. Podkreślenia wymaga, iż projektowana w tym zakresie regulacja podlega jednak ciągłym zmianom. Na moment sporządzania tego artykułu wydaje się, że bezpośredni wpływ Projektu na funkcjonowanie przedsiębiorstw branż logistycznych oraz pokrewnych nie będzie tak znaczący jak w oparciu o poprzednie jego wersje.

Będziemy Państwa na bieżąco informować o aktualnych postępach prac nad Projektem. Z pewnością w kolejnych artykułach przedstawimy również w sposób precyzyjny dokładne założenia regulacji i jej oddziaływanie na branże TSL oraz inne.

Autor:
Piotr Gajlewicz

Autor:
Szymon Romanowicz